

Sláturfélag Suðurlands svf.

Ársreikningur samstæðu

2015

Sláturfélag Suðurlands svf.

Ársreikningur samstæðu

2015

Efnisyfirlit

Áritun óháðra endurskoðenda	2
Skýrsla stjórnar	3
Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu	4
Efnahagsreikningur	5
Yfirlit yfir eigið fé	6
Yfirlit um sjóðstreymi	7
Skýringar	8-24

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og eigenda í Sláturfélagi Suðurlands svf.

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning samstæðu Sláturfélags Suðurlands svf. fyrir árið 2015. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu ársins, efnahagsreikning, yfirlit yfir eigið fé, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á ársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðu ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu samstæðu ársreikningsins, þannig að hann sé í meginatriðum án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðanda

Ábyrgð okkar felst í því álit sem við látum í ljós á samstæðu ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum, skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fái um að samstæðu ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits félagsins sem varðar gerð og framsetningu ársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits fyrirtækisins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaaðferðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á árinu 2015, efnahag hennar 31. desember 2015 og breytingu á handbæru fé á árinu 2015, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu.

Halldór Arason,
endurskoðandi

Árni Þór Vilhelmsson,
endurskoðandi

Kjörnir skoðunarmenn

Við undirritaðir, kjörnir skoðunarmenn Sláturfélags Suðurlands svf., höfum farið yfir ársreikning þennan. Við teljum að hann sé í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og samþykktir félagsins og leggjum til að hann verði samþykktur.

Reykjavík, 18. febrúar 2016

Ásbjörn Sigurgeirsson

Bjarni Jónsson

Skýrsla stjórnar

Sláturfélag Suðurlands svf. er samvinnufélag og tilgangur félagsins skv. samþykktum er að annast slátrun, úrvinnslu og sölu á framleiðslu félagsmanna. Félagið flytur einnig inn vörur og stundar aðra verslun eftir því sem það styrkir sölu á framleiðslu félagsins.

Ársreikningur samstæðu Sláturfélags Suðurlands svf. fyrir árið 2015 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu. Ársreikningurinn hefur að geyma samstæðureikning Sláturfélags Suðurlands svf. og dótturfélaga þess, Reykjagarðs hf. og Holls & Góðs ehf., sem Sláturfélagið á að öllu leyti.

Samkvæmt rekstrarreikningi var hagnaður af rekstri samstæðu Sláturfélags Suðurlands svf. á árinu 2015, 230 millj.kr. Samkvæmt efnahagsreikningi nema eignir samstæðunnar 7.967 millj.kr., bókfært eigið fé samstæðunnar er í árslok 4.189 millj.kr. og eiginfjárlutfall er 53%. Meðalfjöldi starfsmanna hjá samstæðunni á árinu 2015 var 424 starfsmenn.

Stofnsjóðseign í A-deild er í árslok 327 millj.kr. og eiga 2.295 aðilar yfir kr. 1.000 í stofnsjóði, en þeir voru 2.275 árið áður. Stofnsjóðseign í B-deild er 200 millj.kr. sem skiptist á milli 565 hluthafa og fækkaði þeim um 2 frá síðasta ári. Enginn stofnsjóðseignandi á yfir 10% af stofnsjóði A-deildar. Tíu stærstu hluthafar í B-deild stofnsjóðs eru Landsbankinn hf. með 20,76% hlut, Sameinaði lífeyrissjóðurinn með 15,39% hlut, Stafir lífeyrissjóður með 15%, Sláturfélag Suðurlands svf. með 9,96%, Festa lífeyrissjóður með 5,98%, Vátryggingafélag Íslands með 2,85%, Steingrímur Aðalsteinsson með 2,16%, Magnús Benediktsson með 2%, Helgi Eggertsson með 1,19% og Auðhumla svf. með 1,04% hlut í B-deild stofnsjóðs. Eign Sláturfélags Suðurlands er færð til lækkunar á stofnsjóðseign í B-deild meðal eiginfjárreikninga.

Stjórn félagsins leggur til við aðalfund að greiddur verði 12% arður af B-deild stofnsjóðs, þar af er verðbótarþáttur 2%, eða alls 21,6 millj.kr. og að reiknaðir verði 5% vextir á höfuðstól inneigna í A-deild stofnsjóðs, alls 16,4 millj.kr. Stjórnin vísar að öðru leyti í ársreikninginn um breytingar á eigin fé félagsins.

Að álit stjórnar og forstjóra Sláturfélags Suðurlands svf. koma fram í ársreikningi þessum allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu samstæðunnar í árslok 2015, rekstrarárangri ársins 2015 og fjárhagslegri þróun á árinu, auk þess að greina frá áhættustýringu og þeim óvissuþáttum sem samstæðan kann að mæta.

Stjórn og forstjóri Sláturfélags Suðurlands svf. hafa í dag rætt ársreikning samstæðu félagsins fyrir árið 2015 og staðfesta hann með undirritun sinni.

Reykjavík, 18. febrúar 2016

Í stjórn

Hallfreður Vilhjálmsson,
formaður

Guðmundur H. Davíðsson

Ingibjörg Daníelsdóttir

Jóhanna Bríet Ingólfssdóttir

Kristinn Jónsson

Forstjóri

Steinþór Skúlason

Rekstrarreikningur ársins 2015

	Skýr.	2015	2014
Rekstrartekjur	5	10.701.319	10.628.161
Aðrar tekjur		21.294	24.241
Vöru- og umbúðarnotkun		(5.593.785)	(5.734.636)
Laun og launatengd gjöld	6	(2.554.631)	(2.296.097)
Annar rekstrarkostnaður		(1.848.186)	(1.672.095)
Afskriftir	10	(329.779)	(312.037)
Rekstrarhagnaður		396.231	637.538
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélaga	12	886	13.990
Fjármunatekjur	7	34.147	27.915
Fjármagnsgjöld	7	(146.639)	(145.354)
		(111.606)	(103.449)
Hagnaður fyrir skatta		284.625	534.089
Tekjuskattur	8	(55.015)	(100.977)
Heildarhagnaður ársins		229.610	433.113
Hagnaður á hlut			
Hagnaður á hlut	9	0,46	0,89

Efnahagsreikningur 31. desember 2015

Eignir

	Skýr.	31.12.2015	31.12.2014
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	10	4.542.207	3.998.506
Eignarhlutar í félögum	12	7.571	68.632
Skuldabréfaeign	14	20.169	20.863
		<u>4.569.948</u>	<u>4.088.002</u>
Veltufjármunir			
Vörubirgðir	15	2.037.908	1.755.916
Viðskiptakröfur	16	1.188.845	1.219.177
Aðrar skammtímakröfur	17	69.055	140.362
Handbært fé	18	101.413	251.579
		<u>3.397.221</u>	<u>3.367.034</u>
Eignir		<u>7.967.168</u>	<u>7.455.036</u>

Eigið fé og skuldir

	Skýr.	31.12.2015	31.12.2014
Eigið fé			
Stofnsjóður A-deild	19	327.134	315.947
Stofnsjóður B-deild	19	180.074	180.074
Yfirverðsreikningur hlutafjár		159.111	159.111
Lögbundinn varasjóður		131.783	128.987
Sérstakur endurmatsreikningur		683.133	711.742
Óráðstafað eigið fé		2.707.831	2.487.919
Eigið fé		<u>4.189.067</u>	<u>3.983.779</u>
Langtímaskuldir og skuldbindingar			
Langtímaskuldir	20	1.823.848	1.827.155
Eftirlaunaskuldbinding	21	21.300	20.600
Tekjuskattsskuldbinding	8	333.699	293.273
		<u>2.178.848</u>	<u>2.141.027</u>
Skammtímaskuldir			
Skuldir við lánastofnanir		173.129	0
Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir	22	1.309.805	1.152.366
Næsta árs afborganir langtímaskulda	20	87.977	88.823
Ógreiddir reiknaðir skattar	8	28.344	89.041
		<u>1.599.254</u>	<u>1.330.229</u>
Skuldir		<u>3.778.101</u>	<u>3.471.257</u>
Eigið fé og skuldir		<u>7.967.168</u>	<u>7.455.036</u>

Yfirlit yfir eigið fé 1. janúar - 31. desember 2015

Eigið fé

	Stofnsjóður A-deild	Stofnsjóður B-deild	Yfirverðs- reikningur	Lögbundinn varasjóður	Sérstakur endurmatsr.	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Eigið fé 1.1.2014	300.607	180.074	159.111	125.152	743.757	2.069.289	3.577.990
Stofnsjóðsinngreiðslur A-deild	9.683						9.683
Stofnsjóðsútgreiðslur A-deild	(8.738)						(8.738)
Reiknaðir vextir af A-deild	17.994					(17.994)	0
Fjárm.tekjusk v. vaxta A-deild	(3.599)						(3.599)
Greiddur arður af B-deild						(24.670)	(24.670)
Sérstakt endurmat millifært					(32.014)	32.014	0
Heildarafkoma ársins						433.113	433.113
Tillag í lögbundinn varasjóð				3.835		(3.835)	0
Eigið fé 31.12.2014	315.947	180.074	159.111	128.987	711.743	2.487.917	3.983.779
Stofnsjóðsinngreiðslur A-deild	10.360						10.360
Stofnsjóðsútgreiðslur A-deild	(11.733)						(11.733)
Reiknaðir vextir af A-deild	15.700					(15.700)	0
Fjárm.tekjusk v. vaxta A-deild	(3.140)						(3.140)
Greiddur arður af B-deild						(19.809)	(19.809)
Sérstakt endurmat millifært					(28.609)	28.609	0
Heildarafkoma ársins						229.610	229.610
Tillag í lögbundinn varasjóð				2.796		(2.796)	0
Eigið fé 31.12.2015	327.134	180.074	159.111	131.783	683.133	2.707.831	4.189.067

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2015

	Skýr.	2015	2014
Rekstrarhreyfingar			
Rekstrarhagnaður		396.231	637.538
Afskriftir	10	329.779	312.037
Sölu(hagnaður), tap fastafjármuna		(2.324)	58
Eftirlaunaskuldbinding, hækkun (lækkun)	21	700	(1.500)
Veltufé frá rekstri án vaxta og skatta		724.386	948.133
Vörubirgðir (hækkun)	15	(268.549)	(84.375)
Aðrar rekstartengdar eignir lækkun (hækkun)		3.311	(218.683)
Rekstartengdar skuldir hækkun		208.174	174.315
Handbært fé frá rekstri án vaxta og skatta		667.322	819.390
Innborgaðir vextir og arður		33.718	27.695
Greiddir vextir		(109.306)	(123.869)
Greiddir skattar	8	(89.041)	(89.810)
Handbært fé frá rekstri		502.693	633.406
Fjárfestingahreyfingar			
Keyptir varanlegir rekstrarfjármunir	10	(633.075)	(491.121)
Seldir varanlegir rekstrarfjármunir		11.345	5.200
Keyptur eignarhlutur í dótturfélagi	12	(61.800)	0
Skuldabréfaeign, afborgun	14	1.101	332
		(682.429)	(485.589)
Fjármögnunarhreyfingar			
Afborganir langtímaskulda		(92.525)	(193.058)
Stofnsjóðsgreiðslur A-deild	19	(4.514)	(2.656)
Greiddur arður af B-deild stofnsjóðs	19	(19.808)	(24.670)
Hækkun á skammtímaskuldum við lánastofnanir		146.417	0
		29.570	(220.384)
Lækkun handbærs fjár		(150.166)	(72.567)
Handbært fé í upphafi árs		251.579	324.146
Handbært fé í lok árs		101.413	251.579

Skýringar

1. Starfsemi

Ársreikningur samstæðu Sláturfélags Suðurlands svf. fyrir árið 2015 hefur að geyma ársreikning félagsins, dótturfélaga þess og hlutdeild samstæðunnar í hlutdeildarfélögum.

Sláturfélag Suðurlands svf. er samvinnufélag, í eigu búvöruframleiðenda á félagssvæði sínu og almennra hluthafa. Félagið starfar á grundvelli laga um samvinnufélög nr. 22/1991. Félagssvæði Sláturfélagsins skv. samþykktum er Vestur-Skaftafellssýsla, Austur-Skaftafellssýsla austur að Jökulsá á Breiðamerkursandi, Rangárvallasýsla, Árnessýsla, Kjósar- og Gullbringusýsla, Borgarfjarðarsýsla, Mýrarsýsla, Snæfells- og Hnappadalssýsla og Dalasýsla auk bæja og kaupstaða innan framangreindra svæða.

Tilgangur félagsins er skv. samþykktum, að annast slátrun, úrvinnslu og sölu á framleiðslu félagsmanna. Félagið flytur einnig inn vörur og stundar aðra verslun eftir því sem það styrkir sölu á framleiðslu félagsins. Með hliðsjón af tilgangi félagsins og stöðu þess er höfuðmarkmið félagsins að vera leiðandi matvælafyrirtæki sem starfar á heildsölustigi og dreifir vörum á landsvísi. Félagið starfar á þremur sviðum, slátrun, kjötiðnaði og innflutningi matvæla, áburðar og fódurs.

Sláturfélag Suðurlands svf. er með höfuðstöðvar að Fosshálsi 1, Reykjavík. Að Fosshálsi eru skrifstofur, markaðs- og söludeildir félagsins. Á Hvolsvelli er meginhluti kjötiðnaðar staðsettur ásamt dreifingu á framleiðsluvörum félagsins. Félagið rekur sláturhús á Selfossi ásamt úrbeiningu á kjöti og pökkunarstöð.

Dótturfélög Sláturfélags Suðurlands svf. eru tvö. Reykjagarður hf. sem er félag í kjúklingaframleiðslu og sölu á kjúklingaafurðum. Skrifstofa félagsins er í Reykjavík, en afurðavinnsla félagsins fer fram á Hellu í Rangárvallasýslu. Holtt & Gott ehf., en Sláturfélag Suðurlands svf. keypti í lok ágúst 2015 50% hlut í félaginu Hollu & Góðu ehf. og á frá þeim tíma 100% hlut í félaginu. Starfsemi Holls & Góðs ehf. er framleiðsla og sala á salati og grænmetisvörum.

2. Innleiðing á nýjum og endurbættum stöðlum

Samstæðan hefur innleitt alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir eru samþykktir af Evrópusambandinu í lok árs 2015, breytingar á þeim og nýjar túlkánir. Það er mat stjórnenda að innleiðing nýrra og endurbættra staðla og túlkana hafi ekki veruleg áhrif á samstæðuársreikninginn. Samstæðan hefur ekki innleitt nýja eða endurbætta staðla sem hafa verið gefnir út en ekki tekið gildi. Það er mat stjórnenda að innleiðing nýrra og endurbættra staðla og túlkana sem ekki hafa tekið gildi muni ekki hafa veruleg áhrif á samstæðuársreikninginn.

3. Reikningsskilaaðferðir

3.1 Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningur samstæðu Sláturfélags Suðurlands svf. er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS - International Financial Reporting Standards) eins og þeir eru samþykktir af Evrópusambandinu.

3.2 Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður eftir kostnaðarverðsaðferð að því undanskildu að ákveðnir fastafjármunir og fjármálagerningar eru færðir á gangvirði. Kostnaðarverð byggir almennt á gangvirði þess sem er greitt fyrir undirliggjandi eignir. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum.

Eftirfarandi er samantekt á helstu reikningsskilaaðferðum samstæðunnar.

3. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

3.3 Samstæða

Ársreikningur samstæðunnar tekur til ársreikninga móðurfélagsins og dótturfélaga. Dótturfélög eru þau félög sem samstæðan fer með yfirráð. Yfirráð eru til staðar þegar samstæðan hefur ákvörðunarvald um rekstur og fjárhagslega stjórn dótturfélaga.

Meginmarkmið með gerð samstæðureikningsskila er að birta einungis tekjur, gjöld, eignir og skuldir samstæðunnar út á við og er því viðskiptum innan hennar eytt við gerð reikningsskilanna. Þegar við á eru gerðar leiðréttingar á reikningsskilum dótturfélaga til samræmis við reikningsskilaaðferðir samstæðunnar.

Þegar eignarhald móðurfélags á dótturfélagi er minna en 100% er færð upp hlutdeild minnihluta í eigin fé og rekstrarafkomu. Þar sem hlutdeild minnihluta nemur óverulegum fjárhæðum er hún ekki sýnd sérstaklega í ársreikningnum.

3.4 Eignarhlutar í hlutdeildarfélögum

Hlutdeildarfélög eru félög þar sem móðurfélagið er í aðstöðu til að hafa veruleg áhrif á stjórnun þeirra og eru hvorki dótturfélög né félög í samrekstri. Veruleg áhrif eru til staðar þegar samstæðan tekur þátt í ákvörðunum um fjármál og rekstur hlutdeildarfélaga.

Samkvæmt hlutdeildaraðferðinni eru eignarhlutar í hlutdeildarfélögum færðir í samstæðureikningi á kostnaðarverði að teknu tilliti til hlutdeildar í rekstri og virðisrýrnun einstakra fjárfestinga. Tap hlutdeildarfélaga umfram hlutdeild samstæðunnar er aðeins gjaldfært hafi samstæðan gengist í ábyrgð eða stofnað til skuldbindinga fyrir þeirra hönd.

Viðskiptavild er sá hluti kaupverðsins sem er umfram eignarhluta samstæðunnar í gangvirði eigna, skulda og óvissra skulda hlutdeildarfélaga á kaupdegi. Viðskiptavildin er hluti af bókfærðu verði fjárfestingarinnar í samstæðunni og er metin með tilliti til virðisrýrnunar. Ef kaupverð reynist lægra en gangvirði eigna, skulda og óvissra skulda myndast neikvæð viðskiptavild sem er tekjufærð á kaupári.

Hagnaður eða tap af viðskiptum samstæðunnar við hlutdeildarfélag er fært til samræmis við hlutdeild samstæðunnar í hlutdeildarfélaginu.

3.5 Tekjur

Tekjur eru færðar á gangvirði móttækinnar eða innheimtanlegrar greiðslu að frádregnum afsláttum og vöruskilum.

Tekjur af vörusölu eru skráðar þegar eftirfarandi skilyrðum er fullnægt: Áhætta og ávinningurinn af eignarrétti vörunnar flyst til kaupanda og eignarréttur færist til kaupanda. Þegar unnt er að meta fjárhæð teknanna með áreiðanlegum hætti, þegar líklegt þykir að félagið muni hafa efnahagslegan ávinning af viðskiptunum og þegar kostnaður sem tengist viðskiptunum liggur fyrir eða hægt er að meta hann með áreiðanlegum hætti.

Þóknanir eru færðar á rekstrargrunni í samræmi við gerða samninga þegar hægt er að meta efnahagslegan ávinning og fjárhæð teknanna með áreiðanlegum hætti. Þóknanir af samningum um framleiðslu eða sölu eru tekjufærðar þegar þær falla til í samræmi við undirliggjandi samninga. Þóknanir af þjónustusamningum sem ná yfir lengri tíma eru tekjufærðar línulega á samningstímanum.

Arður af fjárfestingum er tekjufærður á þeim degi sem úthlutun hefur verið samþykkt.

Vaxtatekjur eru færðar þegar líklegt þykir að samstæðan muni hafa hagrænan ávinning af þeim og unnt er að meta fjárhæð teknanna með áreiðanlegum hætti. Vaxtatekjur eru færðar eftir því sem þær falla til miðað við virka vexti. Virkir vextir eru sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi eða tekjur yfir áætlaðan líftíma fjáreignarinnar þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar.

Leigutekjur eru færðar línulega í rekstrarreikning á leigutímanum.

3. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

3.6 Leigusamningar

Leigusamningar eru flokkaðir sem fjármögnunarleigusamningar þegar samningsskilmálar gera ráð fyrir að verulegur hluti áhættunnar og hagur af eignarréttindum er framseldur leigutaka. Aðrir leigusamningar eru flokkaðir sem rekstrarleigusamningar.

Fjármögnunarleigusamningar eru færðir til eignar og skuldar miðað við samningsfjárhæð eða fjárhæð sem jafngildir núvirtum lágmarks leigugreiðslum, hvort sem lægra reynist.

Greiðslur af rekstrarleigusamningum eru gjaldfærðar línulega á leigutímanum nema önnur kerfisbundin aðferð endurspegli betur ávinning af notkun eignarinnar. Óvissar leigugreiðslur vegna rekstrarleigusamninga eru gjaldfærðar á því tímabili sem þær falla til.

3.7 Erlendir gjaldmiðlar

Við gerð reikningsskila hvers félags innan samstæðunnar eru viðskipti í öðrum gjaldmiðlum en starfsrækslugjaldmiðli færð á gengi hvers viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir eru færðar miðað við skráð gengi á reikningsskiladegi. Efnislegar eignir og skuldir metnar á gangvirkni eru færðar miðað við skráð gengi reikningsskiladags. Efnislegar eignir og skuldir metnar á kostnaðarverði eru færðar á upphaflegu skráðu gengi.

Gengismunur vegna peningalegra eigna og skulda er færður í rekstrarreikning á því tímabili sem hann fellur til.

3.8 Fjármagnskostnaður

Fjármagnskostnaður sem stafar beint af kaupum, byggingu eða framleiðslu eigna sem uppfylla skilyrði um eignfærslu, er eignfærður sem hluti af eigninni fram að þeim tíma þegar eign er tilbúin til notkunar eða sölu. Eignfærsluhæf eign er eign sem tekur talsverðan tíma að koma í nothæft eða söluhæft ástand. Samstæða Sláturfélagsins hefur ekki tekið lán vegna eignfærðra nýfjárfestinga.

Fjárfestingartekjur af skammtímafjárfestingum sem tengjast fjármögnun á eignfærsluhæfri eign eru færðar til lækkunar á eignfærðum fjármagnskostnaði.

Allur annar fjármagnskostnaður er gjaldfærður á því tímabili sem hann fellur til.

3.9 Tekjuskattur

Frestaður tekjuskattur stafar af tímabundnum mismun efnahagsliða í skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar þar sem tekjuskattstofn samstæðunnar er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil þess. Frestaður tekjuskattur er ekki færður vegna viðskiptavildar sem ekki er skattalega frádráttarbær. Jafnframt er frestaður tekjuskattur ekki færður vegna fjárfestinga í dótturfélögum ef talið er að móðurfélagið geti haft stjórn á því hvenær tímabundni mismunurinn snýst við og ekki er talið að viðsnúningurinn muni eiga sér stað í fyrirsjáanlegri framtíð. Frestaður tekjuskattur miðast við gildandi skatthlutfall á reikningsskiladegi, sem er 20%.

Tekjuskattsinneign er metin á reikningsskiladegi og er einungis færð að því marki sem líklegt er að hún nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni.

3. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

3.10 Varanlegir rekstrarfjármunir

Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast samstæðunni og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru annað hvort færðir samkvæmt kostnaðarverðsaðferð eða endurmatsaðferð. Samkvæmt kostnaðarverðsaðferðinni eru varanlegir rekstrarfjármunir færðir á upphaflegu kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand. Samkvæmt endurmatsaðferðinni er notast við gangvirði á þeim degi sem varanlegir rekstrarfjármunir eru endurmetnir, að frádregnum afskriftum og virðisrýrnun.

Fasteignir og lóðir eru endurmetnar á reikningsskiladegi ef til staðar eru vísbendingar um að endurmetið virði þeirra (bókfært verð) er verulega frábrugðið gangvirði þeirra. Endurmat þessara eigna er framkvæmt með reglubundnum hætti. Endurmatsbreytingin er færð á sérstakan endurmatsreikning meðal eigin fjár. Endurmatið endurspeglar gangvirði eignarinnar á reikningsskiladegi að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Reglulega skal leggja mat á hvort verulegur munur er á endurmetnu bókfærðu verði og gangvirði eignarinnar. Endurmatlækkun er færð á móti endurmatshækkun. Ef lækkun verður á gangvirði umfram áður færða endurmatshækkun er hún gjaldfærð í rekstrarreikning. Afskriftir endurmetinna fasteigna eru gjaldfærðar í rekstrarreikningi.

Áhöld og tæki eru færð samkvæmt kostnaðarverðsaðferð að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Afskriftir eru færðar á kerfisbundinn hátt á áætluðum nýtingartíma eignarinnar að teknu tilliti til vænts hrakvirðis. Afskriftaraðferð, áætlaður nýtingartími og hrakvirði er endurmetið að minnsta kosti árlega. Land og lóðir eru ekki afskrifaðar.

Eignir þar sem eignarréttur er bundinn öðrum samkvæmt samningi um fjármögnunarleigu eru afskrifaðar á áætluðum nýtingartíma á sama grunni og eignir með fullum eignarrétti.

Hagnaður eða tap vegna sölu varanlegra rekstrarfjármuna er mismunur söluverðs og bókfærðs verðs eigna á söludegi og er fært í rekstrarreikning. Við sölu endurmetinna varanlegra rekstrarfjármuna er endurmatið fært á óráðstafað eigið fé.

3.11 Virðisrýrnun

Á reikningsskiladegi er bókfært verð efnislegra og óefnislegra eigna metið í þeim tilgangi að kanna hvort vísbending sé um virðisrýrnun. Ef vísbending er um virðisrýrnun er endurheimtanlegt virði eignarinnar metið. Endurheimtanlegt virði fjárskapandi einingar sem eignin fellur undir er metið þegar ekki er hægt að meta endurheimtanlegt virði einstakra eigna.

Endurheimtanlegt virði er annað hvort gangvirði að frádregnum áætluðum sölukostnaði eða nýtingarvirði eignar, hvort sem herra reynist. Nýtingarvirði er áætlað framtíðarfjárstreymi sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta þar sem vextirnir endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þá áhættu sem fylgir eigninni.

Sé endurheimtanlegt virði eignar metið lægra en bókfært verð er virði hennar fært niður í endurheimtanlegt virði. Tap vegna virðisrýrnunar er fært í rekstrarreikning en hafi eignin verið endurmetin kemur virðisrýrnunin fyrst til lækkunar á áður færðu endurmati.

Ef tap vegna virðisrýrnunar snýst við er bókfært verð eignarinnar hækkað aftur en þó aldrei umfram bókfært verð fyrir virðisrýrnun. Bakfærsla virðisrýrnunar færir í rekstrarreikning nema viðkomandi eign hafi áður verið endurmetin, en þá er hækkunin færð sem endurmatshækkun.

3. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

3.12 Fjáreignir

Fjáreignum er skipt í eftirfarandi flokka; fjáreignir til gjalddaga, fjáreignir til sölu, og lán og kröfur. Flokkunin er ákveðin við upphaflega skráningu og fer eftir eðli og tilgangi fjáreignarinnar. Öll almenn viðskipti með fjáreignir eru skráð á viðskiptadegi. Með almennum viðskiptum er átt við kaup og sölu fjáreigna sem grundvallast af samningi eða markaðsvenjum um afhendingu eða móttöku fjáreigna innan tiltekins tíma.

Fjáreignir eru flokkaðar sem fjárfestingar til gjalddaga þegar samstæðan hefur fyrirætlanir og getu til að eiga þær fram til gjalddaga. Fjárfestingar til gjalddaga eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti að fráðreginni virðisrýrnun þegar við á. Skuldabréf í eigu samstæðunnar eru viðskiptabréf vegna sölu á fastafjármunum og er það ætlun samstæðunnar að eiga bréfin fram til lokagjalddaga verðbréfanna.

Lán og kröfur eru fjáreignir með föstum eða ákvarðanlegum greiðslum og sem ekki eru skráðar á virkum markaði. Slíkar eignir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum öllum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru lán og kröfur metin á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að fráðreginni virðisrýrnun þegar við á. Lán og kröfur samanstanda af viðskiptakröfum og öðrum skammtímakröfum.

Samstæðan tilgreinir fjárfestingar í tilteknum eignarhlutum í öðrum félögum sem fjáreignir til sölu. Þær eru færðar á gangvirði þegar hægt er að meta það með áreiðanlegum hætti og gangvirðisbreytingar færðar beint á sérstakan lið meðal eigin fjár. Þó er virðisrýrnun vegna fjáreigna til sölu og gengismunur gjaldmiðla ef um er að ræða peningalega liði, færður í rekstrarreikning. Gangvirðisbreytingar, sem færðar eru á eigið fé, eru færðar í rekstrarreikning þegar fjáreign til sölu er afskráð.

Fjáreignir eru afskráðar ef samningsbundinn réttur félagsins að sjóðstreymi vegna fjáreignanna rennur út eða ef félagið framselur rétt til sjóðstreymis af eigninni til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða því sem næst allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldinu felst.

Á hverjum uppgjörsdegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna. Fjáreign telst hafa rýrnað í verði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem átt hafa sér stað benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi viðkomandi eignar verði lægra.

3.13 Birgðir

Vörubirgðir eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluverði hvort sem lægra reynist, að teknu tilliti til úreltra og gallaðra vara. Kostnaðarverð birgða samanstendur af kostnaði við öflun þeirra ásamt öðrum kostnaði sem fellur til við að koma birgðunum í söluhæft ástand. Framleiðslukostnaður samanstendur af hráefniskostnaði, launakostnaði og óbeinum kostnaði vegna framleiðslunnar. Hreint söluverð er áætlað söluverð að fráðregnum áætluðum sölukostnaði.

3.14 Fjárskuldir

Samstæðan flokkar allar fjárskuldir sem aðrar fjárskuldir. Slíkar skuldir eru upphaflega færðar á gangverði að viðbættum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru þessar fjárskuldir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

Langtímaskuldir eru færðar á nafnverði að fráðregnum greiddum afborgunum miðað við aðferð virkra vaxta. Eftirstöðvar nafnverðs eru reiknaðar upp miðað við gildandi gengi eða vísitölu í lok ársins eftir því sem við á. Vaxtagjöld vegna langtímalána eru færð yfir rekstrarreikning á því tímabili sem þau tilheyra.

Viðskiptaskuldir og aðrar fjárskuldir eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til gengismunar. Samstæðan afskráir fjárskuld þegar samningsbundnum skyldum vegna skuldagerningsins er lokið, þær felldar niður eða falla úr gildi.

Skýringar

3. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

3.15 Skuldbindingar

Skuldbinding er færð þegar samstæðan ber lagalega eða líklega greiðsluskyldu vegna liðinna atburða og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

Skuldbindingar vegna vöruábyrgða eru færðar á söludegi viðkomandi vara og metnar af stjórnendum m.t.t. áætlaðs fjáruðstreymis sem ábyrgðirnar kunna að valda í framtíðinni.

3.16 Áhættustjórnun

Almenn stefna samstæðunnar er að takmarka gjaldeyris- og vaxtaáhattu. Samstæðan er ekki með framvirka gjaldmiðlasamninga, valréttarsamninga eða vaxtaskiptasamninga. Áhætta samstæðunnar gagnvart innheimtu viðskiptakrafna er metin eðlileg, en viðskiptakröfur eru metnar m.v. áætlaða virðisrýrnun.

3.17 Kaupréttarsamningar

Samstæðan hefur ekki gert kaupréttarsamninga við stjórnendur, starfsmenn eða aðra aðila tengda rekstrinum.

3.18 Starfspáttayfirlit

Rekstri samstæðunnar er ekki skipt niður á starfspætti þar sem reksturinn er allur innan eins starfspáttar. Starfsemi samstæðunnar felst að mestu í slátrun, vinnslu og sölu á landbúnaðarvörum. Auk þess er samstæðan með sölu á öðrum verslunarvörum og aðföngum til bænda. Hins vegar er hér á eftir birt sundurliðun yfir tekjur samstæðunnar eftir sölu innanlands og útflutnings, en þar má sjá að stærstur hluti tekna samstæðunnar eru vegna sölu innanlands.

4. Reikningshaldslegt mat

Við gerð ársreiknings þurfa stjórnendur, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Á þetta sérstaklega við mat á varanlegum rekstrarfjármunum, birgðum og viðskiptakröfum, samanber skýringar nr. 10, 15 og 16. Reglulega er farið yfir mat og forsendur. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem þær eiga sér stað.

5. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig eftir landsvæðum:

	2015	2014
Sala innanlands	10.313.282	9.943.820
Sala erlendis	388.037	684.341
	10.701.319	10.628.161

Helstu viðskiptavinir innanlands eru matvöruverslanir og kjötvinnslur auk bænda, skóla og mótuneyta. Sala erlendis hefur að mestu verið útflutningur til landa eins og Noregs, Spánn, Sviss, Þýskalands og Póllands. Samstæðan seldi á árinu 2015 yfir 10% af rekstrartekjum sínum til einnar rekstrarsamstæðu og var sá aðili með 30,5% hlutdeild. Á árinu 2014 var sala til tveggja rekstrarsamstæða yfir 10% hlutdeild og var önnur með með 29% og hin 10% hlutdeild.

Skýringar

6. Laun og annar starfsmannakostnaður

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:	2015	2014
Laun	2.009.963	1.821.407
Lífeyrissjóður	187.401	169.945
Önnur launatengd gjöld	237.307	189.201
Annar starfsmannakostnaður	119.960	115.543
	<u>2.554.631</u>	<u>2.296.096</u>
Starfsmannafjöldi:		
Meðalfjöldi starfa	424	409

Laun til stjórnenda:

Laun og hlunnindi til stjórnar og lykilstjórnenda félaga innan samstæðunnar námu um 109,3 millj.kr. á árinu 2015 (2014, 101,1 millj.kr.), greiðslur í lífeyrissjóði um 19,5 millj.kr. (2014, 18,4 millj.kr.) og eignarhlutur þeirra í B- deild stofnsjóðs er samtals um 1,7 millj.kr. (2014, 1,7 millj.kr.)

7. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur greinast þannig:	2015	2014
Vaxtatekjur og verðbætur af innstæðum, lánum og kröfum	28.331	25.019
Vaxtatekjur og verðbætur af fjárfestingum til gjalddaga.....	1.271	1.096
Arðstekjur.....	4.545	1.800
	<u>34.147</u>	<u>27.915</u>
Fjármagnsgjöld greinast þannig:		
Vaxtagjöld af skammtímaskuldum	(17.701)	(10.292)
Vaxtagjöld og verðbætur af langtímaskuldum.....	(130.022)	(122.176)
Gengismunur.....	1.084	(12.886)
	<u>(146.639)</u>	<u>(145.354)</u>

Skýringar

8. Tekjuskattur

Tekjuskattur er reiknaður og færður í ársreikninginn og nemur gjaldfærð fjárhæð í rekstrarreikningi 55 millj.kr. (2014, 101 millj.kr.). Tekjuskattshlutfall er 20%.

Reiknuð tekjuskattsskuldbinding greinist þannig:	2015	2014
Staða í ársbyrjun.....	293.273	281.337
Yfirfært við kaup á félagi.....	13.755	0
Reiknaður tekjuskattur vegna ársins 2015/2014.....	55.015	100.977
Tekjuskattur til greiðslu 2016/2015.....	(28.344)	(89.041)
	333.699	293.273

Tekjuskattsskuldbinding greinist þannig:	31.12.2015	31.12.2014
Varanlegir rekstrarfjármunir.....	323.627	286.137
Viðskiptakröfur og birgðir.....	15.055	13.381
Aðrir liðir.....	(4.983)	(6.245)
	333.699	293.273

Virkur tekjuskattur greinist þannig:	2015	2014
Hagnaður fyrir skatta	284.625	534.089
Skattshlutfall	56.925	106.818
Reiknaður skattur vegna afkomu hlutdeildarfélags	(177)	(2.798)
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélags	(3.140)	(3.599)
Aðrir liðir	1.407	556
Tekjuskattur samkvæmt rekstrarreikningi	55.015	100.977
Virkt tekjuskattshlutfall.....	19,3%	18,9%

9. Hagnaður á hlut

Hagnaður á hlut:	2015	2014
Hagnaður ársins á hlut.....	0,46	0,89
Þynntur hagnaður á hlut er sama hlutfall og hagnaður á hlut þar sem ekki er um neina hlutabréfavalrétti að ræða.		
Hagnaður á hvern hlut útistandandi hlutafjár er reiknaður miðað við eftirfarandi forsendur:		
Heildarafkoma ársins.....	229.610	433.113
Vegið meðaltal A- og B- deildar stofnsjóða.....	501.615	488.351

Skýringar

10. Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Yfirlit yfir varanlega rekstrarfjármuni:	Fasteignir og lóðir	Vélar og áhöld	Bifreiðar og flutningstæki	Samtals
Kostnaðarverð				
Staða 1. janúar 2014.....	4.978.960	3.152.403	284.527	8.415.890
Endurflokkun rekstrarfjármuna				0
Sérstakt endurmat				0
Eignfært á árinu	259.657	203.749	27.714	491.120
Selt og aflagt á árinu	(67.507)	(663.988)	(12.585)	(744.080)
1. janúar 2015.....	5.171.110	2.692.164	299.656	8.162.930
Endurflokkun rekstrarfjármuna				0
Sérstakt endurmat				0
Yfirfært við kaup á félagi	128.914	231.282	32.795	392.991
Eignfært á árinu	257.505	299.969	75.601	633.075
Selt og aflagt á árinu	0	(712.927)	(28.803)	(741.730)
31. desember 2015.....	5.557.529	2.510.488	379.249	8.447.266
Afskriftir				
Staða 1. janúar 2014.....	2.154.361	2.284.850	155.699	4.594.910
Endurflokkun rekstrarfjármuna				0
Afskrift ársins	145.545	131.812	34.680	312.037
Virðisrýrnun				0
Selt og aflagt á árinu	(67.507)	(663.060)	(11.956)	(742.523)
1. janúar 2015.....	2.232.399	1.753.602	178.423	4.164.424
Yfirfært við kaup á félagi	43.333	82.783	17.529	143.645
Selt og aflagt á árinu	0	(709.658)	(23.131)	(732.789)
Afskrift ársins	133.732	156.001	40.046	329.779
31. desember 2015.....	2.409.464	1.282.728	212.867	3.905.059
Bókfært verð				
Bókfært verð í ársbyrjun 2015	2.938.711	938.562	121.233	3.998.506
Bókfært verð í árslok 2015	3.148.065	1.227.760	166.382	4.542.207
Nýtingartími eigna	25-50 ár	5-17 ár	5-8 ár	

Meðal fasteigna eru lóðir að bókfærðu verði um 38 millj.kr. sem eru ekki afskrifaðar.

Á eignum samstæðunnar hvíla þinglýst veð og skuldbindingar til tryggingar skuldum að eftirstöðvum 1.908 millj.kr. í árslok 2015 (2014, 1.910 millj.kr). Bókfært verð þeirra eigna sem eru með veð og skuldbindingar eru um 4.097 millj.kr. (2014, 3.660 millj.kr.)

Á árinu 2008 voru fasteignir endurmetnar með hliðsjón af verðmati sem gert var af Ferli ehf., verkfræðistofu. Matið var byggt á útreikningum á endurkaupsverði að frádregnum afskriftum, en um sérhæfar eignir er að ræða.

Upplýsingar um endurmetnar fasteignir í árslok	31.12.2015	31.12.2014
Endurmetið bókfært verð.....	3.148.065	2.938.711
Þar af áhrif sérstaks endurmats.....	(853.917)	(889.679)
Bókfært verð án áhrifa endurmats.....	2.294.148	2.049.032

Skýringar

10. Varanlegir rekstrarfjármunir (framhald)

Fasteignamat og váttryggingarverðmæti eigna samstæðunnar í árslok greinist þannig:

	Fasteignamat 2015	Váttrygginga- mat 2015	Fasteignamat 2014	Váttrygginga- mat 214
Fasteignir og lóðir	2.940.908	8.317.450	2.520.119	7.487.136
Vélar og tæki, eignatryggingar		4.068.461		3.593.566
Aðrar lausafjártryggingar		226.514		204.962
Rekstrarstöðvunartrygging		2.904.627		2.735.718

11. Eignarhlutar í dótturfélögum

Eignarhlutir í dótturfélögum greinast þannig:

Nafn dótturfélags	Staðsetning	Eignarhluti	Atkvæðisréttur	Meginstarfsemi
Reykjagarður hf.....	Reykjavík/Hella	100%	100%	Framleiðsla og sala á kjúklingum
Holt & Gott ehf (frá 1.9.2015).....	Reykjavík	100%	100%	Framleiðsla og sala á salati

12. Eignarhlutar í hlutdeildarfélögum og öðrum félögum

Eignarhlutur í hlutdeildarfélagi:

Nafn hlutdeildarfélags	Staðsetning	Eignarhluti	Atkvæðisréttur	Meginstarfsemi
Holt & Gott ehf (til 31.8.2015).....	Reykjavík	50%	50%	Framleiðsla og sala á salati

Sláturfélag Suðurlands svf. keypti 50% hlut í hlutdeildarfélaginu Holt & Gott ehf. 31.8.2015 og er félagið hluti af samstæðu félagsins frá þeim tíma. Hlutdeild í afkomu tímabilsins janúar - ágúst 2015 er færð í rekstrarreikning, samtals 0,9 millj.kr. Kaupverð eigarhlutans í Holu og Góðu ehf. nam 90 millj.kr. og er yfirverð vegna kaupanna 28,2 millj.kr. fært meðal varanlegra rekstrarfjármuna. Eignarhlutir í öðrum félögum er eignfærðir á kostnaðarverði að teknu tilliti til áætlaðs mats á virði þeirra, en ekki er hægt að meta gangvirði félaganna með áreiðanlegum hætti.

Upplýsingar um afkomu hlutdeildarfélags:

	2015	2014
Tekjur janúar - ágúst 2015.....	523.046	767.159
Heildarhagnaður janúar- ágúst 2015.....	1.771	27.979
Hlutdeild í heildarhagnaði hlutdeildarfélags á árinu.....	886	13.990

Upplýsingar um fjárhagsstöðu hlutdeildarfélags:

	Gangvirði 31.08.2015	31.08.2015	31.12.2014
Varanlegir rekstrarfjármunir.....	277.549	249.349	265.261
Veltufjármunir.....	96.174	96.174	89.218
Langtímaskuldir.....	(59.226)	(59.226)	(60.681)
Skammtímaskuldir.....	(162.697)	(162.697)	(171.820)
Hrein eign.....	151.800	123.600	121.978
Hlutdeild hreinni eign hlutdeildarfélags (50%).....	61.800	61.800	60.989
Kaupverð endurmetins eign fjár (50%).....	90.000		

Skýringar

13. Eignarhlutar í hlutdeildarfélögum og öðrum félögum (framhald)

Eignarhlutir í félögum greinist þannig:	31.12.2015	31.12.2014
Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum.....	0	60.989
Eignarhlutir í öðrum félögum.....	7.571	7.643
	<u>7.571</u>	<u>68.632</u>

14. Skuldabréfaeign

Greining á skuldabréfaeign:	2015	2014
Staða í ársbyrjun	21.210	21.322
Keypt á árinu	0	0
Selt á árinu	0	0
Innborganir á árinu	(1.101)	(332)
Verðbreytingar	415	220
Staða í árslok	20.524	21.210
Næsta árs afborgun	(355)	(347)
	<u>20.169</u>	<u>20.863</u>

15. Vörubirgðir

Vörubirgðir greinast þannig:	31.12.2015	31.12.2014
Afurðir, vörur í vinnslu og fullunnar vörur.....	1.277.741	1.126.950
Áburður, fóður og plast.....	411.720	311.330
Rekstrarvörur.....	103.272	96.030
Ýmsar vörur.....	245.175	221.606
	<u>2.037.908</u>	<u>1.755.916</u>
Tryggingaverðmæti birgða	2.037.908	1.755.916

Arion banki hf. er með veð í birgðum samstæðunnar að fjárhæð 737 millj.kr. (2014, 695 millj.kr.)

16. Viðskiptakröfur

Greining á viðskiptakröfum:	31.12.2015	31.12.2014
Innlendar viðskiptakröfur	1.228.903	1.235.741
Erlendar viðskiptakröfur	50.348	69.592
Niðurfærsla vegna krafna sem kunna að tapast	(90.406)	(86.156)
	<u>1.188.845</u>	<u>1.219.177</u>

Arion banki hf. er með veð í viðskiptakröfum samstæðunnar að fjárhæð 585 millj.kr. (2014, 578 millj.kr.)

Breytingar á niðurfærslu viðskiptakrafna greinist þannig:	31.12.2015	31.12.2014
Staða í ársbyrjun	(86.156)	(86.156)
Yfirfært við kaup á félagi	(5.250)	0
Tapaðar viðskiptakröfur á árinu.....	1.000	0
Staða í árslok	<u>(90.406)</u>	<u>(86.156)</u>

Niðurfærsla hefur verið reiknuð vegna krafna sem kunna að tapast og áætlaðra vöruskila. Niðurfærslan er byggð á mati stjórnenda og reynslu fyrri ára. Veittur gjaldfrestur samstæðunnar er að meðaltali 35 dagar, en 2014 voru þeir 39 dagar að meðaltali.

Skýringar

17. Aðrar skammtímakröfur

Greining á öðrum skammtímakröfum:	31.12.2015	31.12.2014
Virðisaukaskattur.....	30.412	38.361
Fyrirframgreiddur kostnaður.....	18.837	30.985
Kröfur á tengd félög.....	0	40.865
Skuldabréfaeign.....	390	385
Aðrar kröfur.....	19.416	29.766
	<u>69.055</u>	<u>140.362</u>

18. Handbært fé

Við gerð yfirlits um sjóðstreymi, felur handbært fé í sér reiðufé og handbært fé á bankareikningum. Handbært fé sem fram kemur í yfirliti um sjóðstreymi samanstendur af eftirfarandi fjárhæðum:

	31.12.2015	31.12.2014
Bankainnstæður í íslenskum krónum	74.551	96.309
Bankainnstæður í erlendra mynt	26.767	155.101
Sjóður	94	170
	<u>101.413</u>	<u>251.579</u>

19. Hlutfé

Stofnsjóður félagsins skiptist í tvo hluta, A-deild sem er mynduð af séreignarhlutum félagsmanna og B-deild sem er mynduð með sölu á hlutum í þeirri deild. Allt hlutfé í B-deild stofnsjóðs hefur verið greitt inn til félagsins. Í A-deild stofnsjóðs leggst árlega ákveðinn hundraðshluti af andvirði afurðainnleggs hvers félagsmanns eftir nánari ákvörðun félagsstjórnar. Stofnsjóður A-deildar kemur til útgreiðslu ef aðilar hætta búskap eða ná 70 ára aldri.

Stofnsjóður A-deildar greinist þannig:	31.12.2015	31.12.2014
Stofnsjóður í ársbyrjun.....	315.947	300.607
Stofnsjóðsinngreiðslur á árinu.....	10.360	9.683
Stofnsjóðsútgreiðslur á árinu.....	(11.733)	(8.738)
Reiknaðir vextir af A-deild stofnsjóðs - fjármagnstekjuskattur.....	12.560	14.395
	<u>327.134</u>	<u>315.947</u>

Stofnsjóður B-deildar greinist þannig:	Hlutfall	31.12.2015	31.12.2014
Heildarhlutfé í árslok.....	100,0%	200.000	200.000
Eigin hlutir í árslok.....	(9,96%)	(19.926)	(19.926)
	<u>90,04%</u>	<u>180.074</u>	<u>180.074</u>

Á árinu 2015 var samkvæmt ákvörðun aðalfundar félagsins greiddur arður vegna B-deildar stofnsjóðs að fjárhæð 19,8 millj.kr. og reiknaðir vextir vegna A-deildar stofnsjóðs að fjárhæð 15,7 millj.kr. Um nánari greiningu á eiginfjárreikningum er vísað til yfirlits yfir eigið fé á bls. 6.

Skýringar

20. Langtímaskuldir

Langtímaskuldir greinast þannig:	31.12.2015	31.12.2014
Skuldir við lánastofnanir.....	476.657	467.744
Skuldir við lífeyrissjóði.....	1.427.397	1.438.437
Skuldir við aðra.....	7.771	9.796
	<u>1.911.825</u>	<u>1.915.977</u>
Langtímaskuldir greinast þannig eftir skilmálum:		
Verðtryggt lán í ISK.....	1.911.825	1.915.977
Næsta árs afborganir.....	(87.977)	(88.822)
	<u>1.823.848</u>	<u>1.827.155</u>
Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig á næstu árum:	31.12.2015	31.12.2014
Afborganir 2015/2014.....	87.977	88.822
Afborganir 2016/2015.....	82.046	81.368
Afborganir 2017/2016.....	84.496	75.290
Afborganir 2018/2017.....	85.957	77.414
Afborganir 2019/2018.....	86.780	78.561
Afborganir síðar	1.484.569	1.514.522
	<u>1.911.825</u>	<u>1.915.977</u>

Langtímaskuldir og áfallnir vextir að fjárhæð 1.908 millj.kr. í árslok 2015 eru með þinglýst veð í eignum samstæðunnar (2014, 1.910 millj.kr.).

21. Eftirlaunaskuldbinding

Á Sláturfélaginu hvílir skuldbinding vegna eftirlaunasamning við fyrrverandi starfsmenn félagsins. Miðað við 3% vexti er núvirði eftirlaunaskuldbindingar 21,3 millj.kr. (2014, 20,6 millj.kr.) og er hún færð til skuldar í efnahagsreikningi. Samkvæmt útreikningum á eftirlaunaskuldbindingu ná greiðslur á henni allt til ársins 2023. Á árinu hækkaði skuldbindingin um 0,7 millj.kr. vegna endurreiknings á skuldbindingunni, en á árinu 2014 var um að ræða lækkun að fjárhæð 1,5 millj.kr.

22. Skammtímaskuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir:	31.12.2015	31.12.2014
Viðskiptaskuldir.....	922.169	821.201
Ógreitt vegna launa og tengdra gjalda.....	292.994	163.158
Ýmsar skuldir.....	94.642	168.007
	<u>1.309.805</u>	<u>1.152.366</u>
Næsta árs afborganir langtímaskulda:	31.12.2015	31.12.2014
Skuldir við lánastofnanir.....	44.051	47.683
Skuldir við lífeyrissjóði.....	41.706	38.963
Aðrar langtímaskuldir.....	2.220	2.177
	<u>87.977</u>	<u>88.823</u>

22. Fjármálagerningar

22.1 Flokkar fjármálagerninga

Fjáreignir og fjárskuldir samstæðunnar skiptast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

Fjáreignir	31.12.2015	31.12.2014
Bankareikningar (lán og kröfur)	101.318	251.410
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur (lán og kröfur)	1.208.261	1.328.098
Eignarhlutir í félögum (fjáreignir til sölu)	7.571	68.632
Skuldabréfaeign (fjáreignir til gjalddaga)	20.169	20.863
	<u>1.337.319</u>	<u>1.669.003</u>
Fjárskuldir		
Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir (afskrifað kostnaðarverð)	1.309.805	1.152.366
Skuldir við lánastofnanir (afskrifað kostnaðarverð)	2.084.954	1.915.977
	<u>3.394.759</u>	<u>3.068.343</u>

Það er mat stjórnenda samstæðunnar að bókfært verð fjárskulda og fjáreigna samstæðunnar sé um það bil jafnt gangvirði þeirra. Samstæðan hefur ekki lagt mat á virði óskráðra félaga í sinni eigu.

22.2 Áhættustýring

Innan samstæðunnar er áhættustýring sem hefur það hlutverk að stjórna þeirri rekstrartengdu áhættu sem samstæðan býr við. Þessir þættir eru vaxtaáhætta, gjaldmiðlaáhætta, verðáhætta markaðsverðbréfa, útlánaáhætta og lausafjáraáhætta.

22.3 Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðsflæði fjármálagerninga muni sveiflast vegna breytinga á markaðsvöxtum.

Vaxtaáhættan nær til vaxtaberandi eigna og skulda samstæðunnar. Vaxtaberandi eignir og skuldir samstæðunnar skiptast á milli fastra vaxta og breytilegra. Vaxtaberandi eignir og skuldir sem bera fasta vexti eru metnar á afskrifuðu kostnaðarverði. Breytingar á vöxtum sem leiða til breytinga á gangvirði eigna og skulda hafa því ekki áhrif á bókfært verð. Vaxtabreytingar hafa áhrif á vænt sjóðstreymi af eignum og skuldum sem bera breytilega vexti.

Næmnigreining

Í töflunni hér á eftir er sýnt hver áhrif af 2,5% og 5,0% hækkun vaxta á vaxtaberandi eignir og skuldir hefði á afkomu og eigið fé á reikningsskiladegi. Næmnigreiningin tekur til þeirra vaxtaberandi eigna og skulda sem bera breytilega vexti og miðast hún við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmnigreiningin tekur tillit til skattaáhrifa og endurspeglar því þau áhrif sem koma í rekstrarreikning og á eigið fé.

Áhrif á afkomu og eigið fé eru þau sömu þar sem matsbreyting undirliggjandi fjármálagerninga er ekki í neinum tilvikum færð beint á eigið fé. Jákvæð fjárhæð merkir hækkun á hagnaði og eigin fé. Lækkun vaxta hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt.

	31.12.2015		31.12.2014	
	2,5%	5,0%	2,5%	5,0%
Áhrif á afkomu og eigið fé	(3.971)	(7.943)	(3.294)	(6.590)

Skýringar

22. Fjármálagæringar (framhald)

22.4 Gjaldmiðlaáætta

Gjaldmiðlaáætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðsflæði fjármálagæringa muni sveiflast vegna breytinga á gengi gjaldmiðla. Gjaldmiðlaáætta myndast þegar mismunur er á stöðu eigna og skulda í erlendum gjaldmiðli.

Hér að neðan eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar sem mest áhrif hafa á rekstur samstæðunnar. Upplýsingar um gengi og útreikning á flökti taka tillit til sölugengis.

Gjaldmiðlar	Sölugengi í árslok		Breyting mv. sölugengi 2015/2014
	2015	2014	
EUR	141,7	154,7	(8,4%)
GBP	192,5	198,1	(2,8%)
DKK	19,0	20,8	(8,6%)
NOK	14,8	17,2	(14,0%)
USD	129,9	127,2	2,1%

Gjaldmiðlaáætta 31.12.2015	Eignir	Skuldir	Hrein staða
Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðli	77.115	227.139	(150.024)
	77.115	227.139	(150.024)

Gjaldmiðlaáætta 31.12.2014	Eignir	Skuldir	Hrein staða
Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðli	212.402	174.779	37.623
	212.402	174.779	37.623

Næmnigreining

Í töflunni hér á eftir er sýnt hver áhrif af 2,5% og 5% hækkun á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á afkomu og eigið fé miðað við stöðu eigna og skulda í viðkomandi gjaldmiðlum á reikningsskiladegi. Í töflu hér að framan má sjá skiptingu erlendra eigna og skulda eftir myntum sem næmnigreiningin tekur til. Næmnigreiningin miðast við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmnigreiningin tekur til þeirra gjaldmiðla sem innifela mesta gjaldmiðlaáættu. Næmnigreiningin tekur tillit til skattaáhrifa og endurspeglar því þau áhrif sem koma í rekstrarreikning og á eigið fé. Áhrif á afkomu og eigið fé eru þau sömu þar sem matsbreyting undirliggjandi fjármálagæringa í erlendum gjaldmiðli er ekki í neinum tilvikum færð beint á eigið fé. Jákvæð fjárhæð merkir hækkun á hagnaði og eigin fé. Lækkun á gengi íslensku krónunnar gagnvart neðangreindum gjaldmiðlum hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt.

Áhrif á afkomu og eigið fé	31.12.2015		31.12.2014	
	2,5%	5,0%	2,5%	5,0%
Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðli	(3.001)	(6.001)	752	1.502
	(3.001)	(6.001)	752	1.502

22.5 Verðáætta verðbréfa

Samstæðan á óverulegar eignir í skuldabréfaeign eða um 20 millj.kr. (2014, 21 millj.kr.) Skuldabréfin eru vegna sölu á fastafármunum og er fyrirhugað að eiga bréfin fram að lokagjaldþaga verðbréfanna.

22. Fjármálagæringar (framhald)

22.6 Útlánaáætta

Í útlánaáætta felst áætlan á því að mótaðilar samstæðunnar geti ekki staðið við skuldbindingar sínar, sem leiðir til þess að samstæðan tapar á fjármálagæringum sínum. Samstæðan fylgist reglulega með þróun þeirra eigna sem tengjast útlánaáætta. Hámarksútlánaáætta samstæðunnar er sú bókfærða staða sem sundurliðuð er hér að neðan.

Hámarksútlánaáætta greinist þannig:	31.12.2015	31.12.2014
Skuldabréfaeign	20.169	20.863
Viðskiptakröfur	1.188.845	1.219.176
Aðrar skammtímakröfur án fyrirframgreidds kostnaðar	12.806	70.560
Bankainnstæður	101.319	251.410
	<u>1.323.139</u>	<u>1.562.009</u>

22.7 Lausafjáráætta

Lausafjáráætta er áætlan á því að samstæðan lendi í erfiðleikum við að mæta fjárhagslegum skuldbindingum sínum í náninni framtíð. Fjárhæðir eru ekki núvirtar.

Skuldir 31.12.2015	Innan eins árs	2017	2018+	Samtals
Óvaxtaberandi	1.291.677	0	0	1.291.677
Með fljótandi vöxtum	230.314	30.796	358.489	619.599
Með föstum vöxtum	48.919	51.251	1.383.313	1.483.483
	<u>1.570.910</u>	<u>82.047</u>	<u>1.741.802</u>	<u>3.394.759</u>

Eignir 31.12.2015

Óvaxtaberandi	1.238.674	0	0	1.238.674
Með fljótandi vöxtum	101.318	0	0	101.318
Með föstum vöxtum	390	370	19.799	20.559
	<u>1.340.382</u>	<u>370</u>	<u>19.799</u>	<u>1.360.551</u>

Hrein staða 31.12.2015	(230.528)	(81.677)	(1.722.003)	(2.034.208)
-------------------------------	------------------	-----------------	--------------------	--------------------

Skuldir 31.12.2014	Innan eins árs	2016	2017+	Samtals
Óvaxtaberandi	1.150.223	0	0	1.150.223
Með fljótandi vöxtum	49.681	38.301	379.763	467.745
Með föstum vöxtum	41.139	43.067	1.364.026	1.448.232
	<u>1.241.043</u>	<u>81.368</u>	<u>1.743.789</u>	<u>3.066.200</u>

Eignir 31.12.2014

Óvaxtaberandi	1.328.098	0	0	1.328.098
Með fljótandi vöxtum	251.410	0	0	251.410
Með föstum vöxtum	347	361	20.502	21.210
	<u>1.579.855</u>	<u>361</u>	<u>20.502</u>	<u>1.600.718</u>

Hrein staða 31.12.2014	338.812	(81.007)	(1.723.287)	(1.465.482)
-------------------------------	----------------	-----------------	--------------------	--------------------

Skýringar

23. Tengdir aðilar

Tengdir aðilar eru þeir aðilar sem hafa umtalsverð áhrif á samstæðuna, beint eða óbeint, þ.m.t. móðurfélag, eigendur og fjölskyldur þeirra, stórir fjárfestar, lykilstarfsmenn og fjölskyldur sem og aðilar sem er stjórnað af eða eru verulega háðir félaginu, s.s. hlutdeildarfélög og samrekstrarfélög. Viðskipti á milli tengdra aðila eru í samræmi við hefðbundin viðskiptakjör hjá samstæðunni. Félagið Hollt & Gott ehf. er hluti af samstæðu Sláturfélags Suðurlands svf. frá og með 1. september 2015. Samstæðan hefur afskrifað eignarhlut sinn í félaginu Orkugerðinni ehf.

Viðskipti við tengd félög árið 2015:	Keypt þjónusta og vörur	Seld þjónusta og vörur	Kröfur	Skuldir
Hollt & Gott ehf. (janúar -ágúst)	10.955	42.843	0	0
	10.955	42.843	0	0
Viðskipti við tengd félög árið 2014:	Keypt þjónusta og vörur	Seld þjónusta og vörur	Kröfur	Skuldir
Hollt & Gott ehf.	15.789	80.029	40.865	0
Orkugerðin ehf.	50.674	958	0	2.684
	66.463	80.987	40.865	2.684

24. Önnur mál

Arion banki er með veð í öllum eignum Reykjaragðs hf. vegna skulda þess félags við bankann.

25. Samþykki ársreiknings

Samstæðuársreikningurinn var samþykktur af forstjóra og stjórn félagsins og leyfður til birtingar þann 18. febrúar 2016.